

IN2120 Informasjonssikkerhet Høst 2023

Del 9: Kommunikasjonssikkerhet

Gudmund Grov
Universitetet i Oslo

1

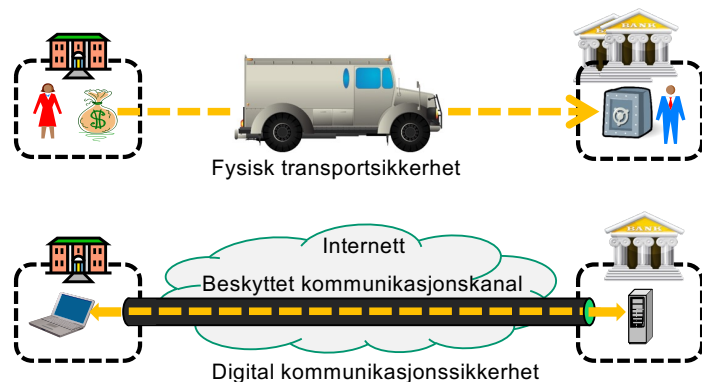
Oversikt

I denne forelesningen vil du lære om

- Nettverkslag
- TLS (Transport Layer Security)
- QUIC
- IPSec (IP Layer Security)
- VPN og TOR
- Applikasjonssikkerhet og OWASP TOP 10

2

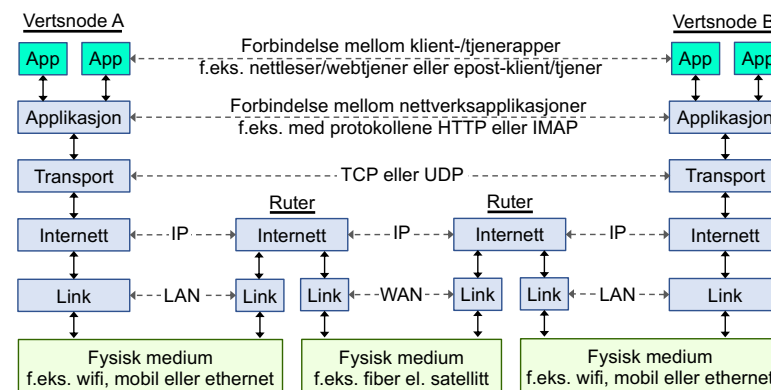
Analogi: Transport og kommunikasjonssikkerhet

3

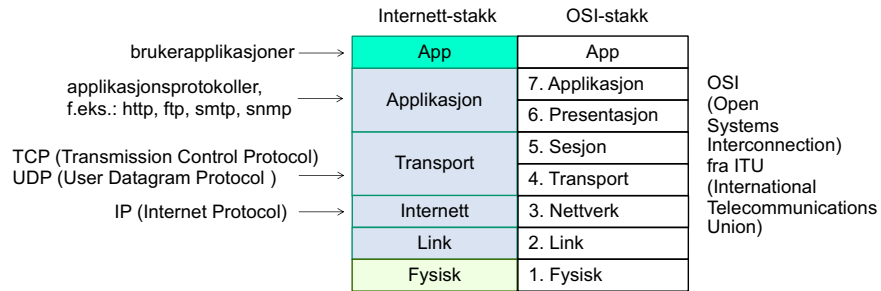
Internettkommunikasjon

Forklaring: ↑ Direkte forbindelse
←--- Indirekte forbindelse

4

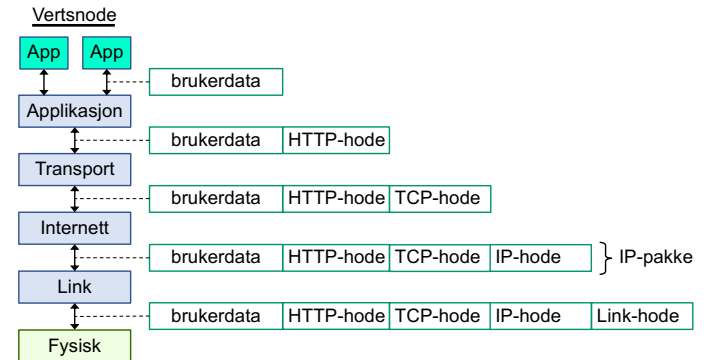
Protokollstakk i internett og tilsvarende i OSI

- OSI var en konkurrent til internett i perioden 1985-1995, men internett vant til slutt

5

Datapakker i protokollstakken

6

Sikkerhetsprotokoller

- Mange forskjellige sikkerhetsprotokoller for forskjellige formål
 - autentisering, integritet, konfidensialitet
 - nøkkelutveksling
 - e-valg
- Eksempler: TLS og IPSEC
- Sikkerhetsprotokoller er overraskende vanskelig å designe uten sårbarheter!
 - Mange sårbarheter oppdages år senere
 - ... noen blir aldri oppdaget (eller kanskje bare av angriperne)

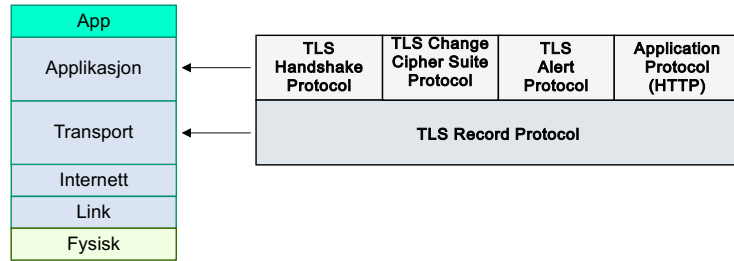
7

TLS: Transport Layer Security

Tidligere kalt SSL (Secure Sockets Layer)

8

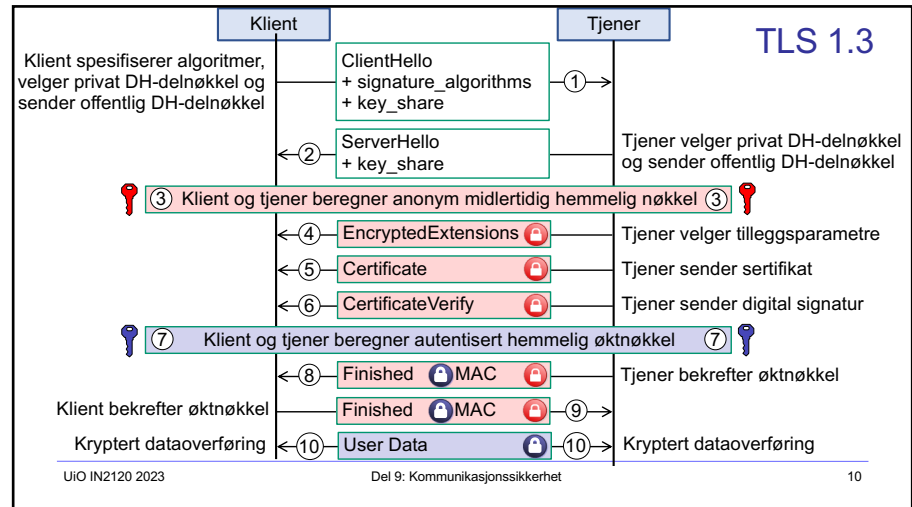
TLS i internetstakken

- TLS består egentlig av et sett med protokoller for ulike trinn i økten

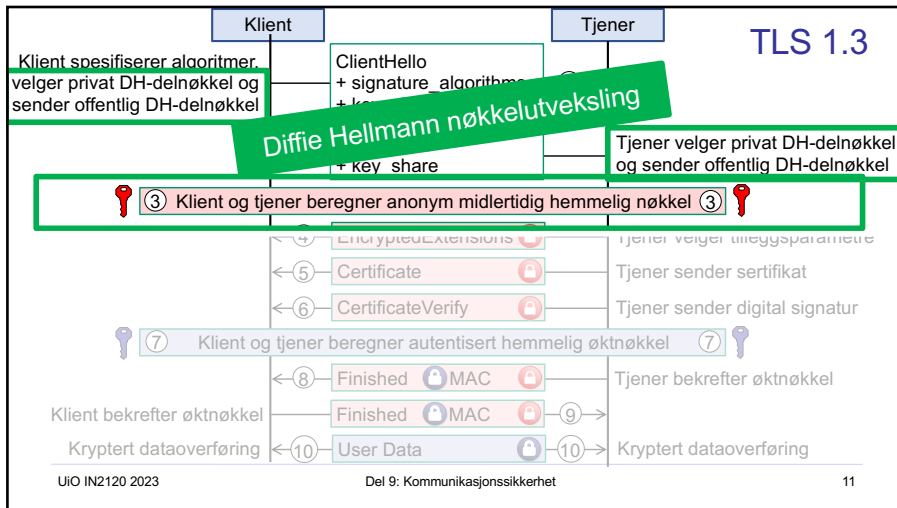
9

TLS 1.3

10

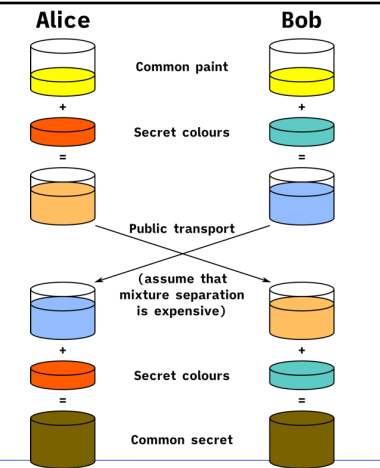
TLS 1.3

11

Repetisjon: Diffie-Hellman nøkkelutveksling (analogi)

[Kilde figur: Wikipedia]

12

Repetisjon: Diffie-Hellman nøkkelutveksling

Alice velger privat delnøkkel a Bob velger privat delnøkkel b

Alice beregner offentlig $g^a \pmod p$ Bob beregner offentlig $g^b \pmod p$

Alice sender til Bob $g^a \pmod p$

$g^b \pmod p$ ← Bob sender til Alice

Alice beregner hemmelig $g^{ab} = (g^b)^a \pmod p$ Bob beregner hemmelig $g^{ab} = (g^a)^b \pmod p$

🔑 Alice og Bob har utvekslet anonym hemmelig nøkkel g^{ab} 🔑

Angripere kan ikke finne de hemmelige delnøkklene a og b fordi beregning av diskret logaritme av store heltall er vanskelig. Dermed kan angripere ikke beregne den hemmelige nøkkelen = $g^{ab} \pmod p$.

UiO IN2120 2023 Del 9: Kommunikasjonssikkerhet 13

13

TLS 1.3

Klient **Tjener**

Klient spesifiserer algoritmer, velger privat DH-delnøkkel og sender offentlig DH-delnøkkel

ClientHello + signature_algorithms + key_share (1) →

← (2) ServerHello + key_share

🔑 (3) Klient og tjener beregner anonym midlertidig hemmelig nøkkel (3) 🔑

← (4) EncryptedExtensions (🔒)

← (5) Certificate (🔒)

← (6) CertificateVerify (🔒)

🔑 (7) Klient og tjener beregner autentisert hemmelig øktnøkkel (7) 🔑

← (8) Finished (🔒 MAC)

Klient bekrefter øktnøkkel

← (9) Finished (🔒 MAC)

Kryptert dataoverføring ← (10) User Data (🔒) (10) → Kryptert dataoverføring

Tjener velger privat DH-delnøkkel og sender offentlig DH-delnøkkel

Tjener velger tilleggsparametre

Tjener sender sertifikat

Tjener sender digital signatur

Tjener bekrefter øktnøkkel

UiO IN2120 2023 Del 9: Kommunikasjonssikkerhet 14

14

Kryptering av brukerdata med TLS

Vertsnode

App App

brukerdata

Applikasjon

brukerdata 🔒 HTTPS-hode

TLS Record

Transport

brukerdata 🔒 HTTPS-hode TCP-hode

Internett

brukerdata 🔒 HTTPS-hode TCP-hode IP-hode } IP-pakke

Link

brukerdata 🔒 HTTPS-hode TCP-hode IP-hode Link-hode

Fysisk

UiO IN2120 2023 Del 9: Kommunikasjonssikkerhet 15

15

TLS 1.3

- Designet for hurtighet i etableringen av øktnøkkel
- Trenger kun én meldingsrunde (frem og tilbake) for å etablere øktnøkkel
- Foroversikkerhet (eng.: forward secrecy) betyr at tidligere øktnøkler ikke blir kompromittert selv om en langsiktig kryptonøkkel blir kompromittert en gang i fremtiden.
- I TLS er serverens private signeringsnøkkel langsiktig.
- Foroversikkerhet oppnås ved bruk av Diffie-Hellman

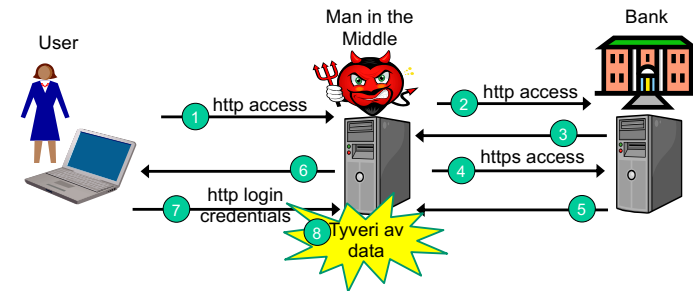
UiO IN2120 2023 Del 9: Kommunikasjonssikkerhet 16

16

MENTIMETER QUIZ

17

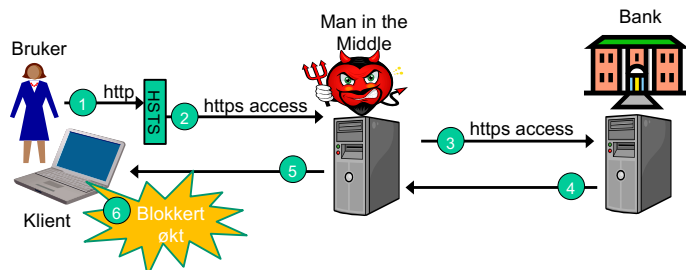
Angrep med TLS-stripping

- Det fins forskjellige varianter av TLS-stripping

18

HSTS for å hindre TLS-stripping

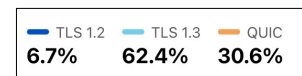
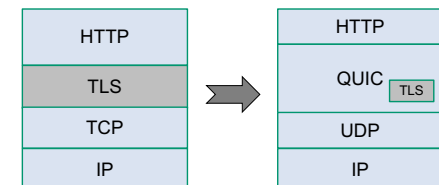

- Nettleser nekter å opprette økt med bare http (uten TLS)
- Nettleser krever https (med TLS)

19

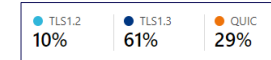
QUIC

- QUIC er en protokoll på transportlaget
 - Originalt fra Google
 - Mer enn halvparten av Chrome forbindelser til Google tjenester bruker nå QUIC
- All trafikk kryptert
- Reduserer overhead fra TLS + TCP
 - Først må en TCP handshake gjennomføres
 - deretter TLS handshake
 - QUIC kombinerer og forenkler dette

[<https://radar.cloudflare.com/>]

(for sammenligning – her er tallene fra i fjor:)

20

IP Security

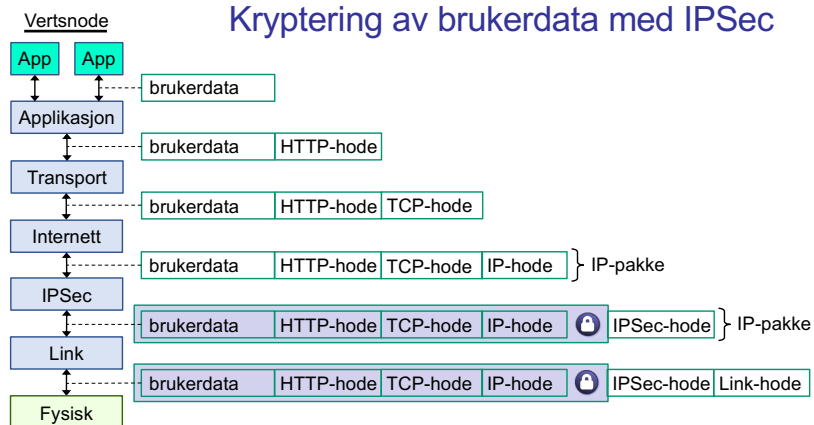
21

IPSec

- Internettprotokollsikkerhet (IPSec) er standard for sikker kommunikasjon over internettprotokollen (IP-laget)
 - ved bruk av kryptografiske sikkerhetstjenester.
- Bruker kryptering, autentisering og protokoller for nøkkelutveksling
- Basert på en ende-til-ende-sikkerhetsmodell på IP-laget
- Konfigureres på OS-nivå, ikke i applikasjoner.

22

Kryptering av brukerdata med IPSec

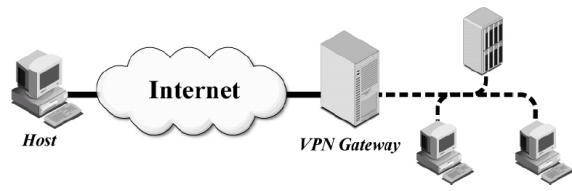
23

IPSec: Gateway-to-Gateway Architecture

24

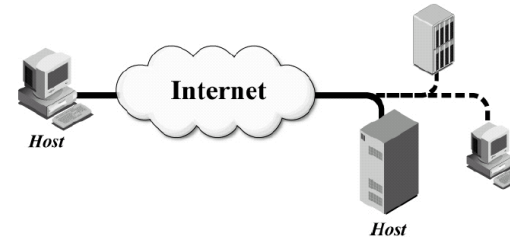
IPSec: Host-to-Gateway Architecture

Source: NIST Special Publication 800-77

25

IPSec: Host-to-Host Architecture

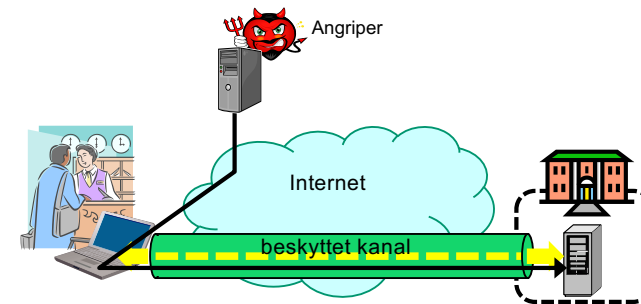
Source: NIST Special Publication 800-77

26

VPN og TOR

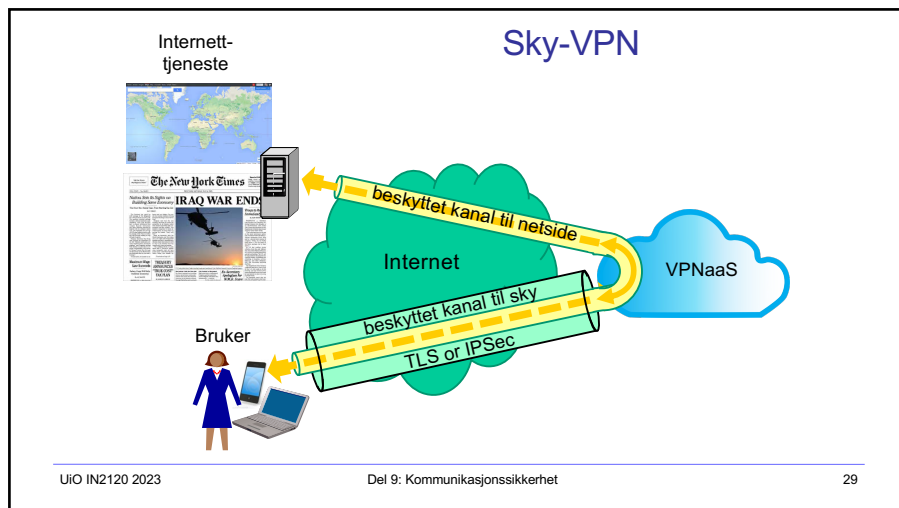
27

VPN for tilgang til hjemme-datanett

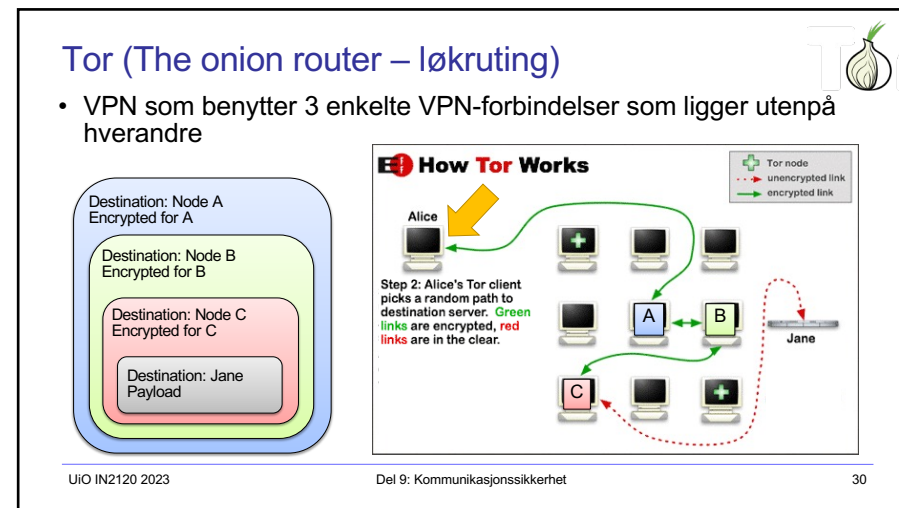

Mulig angrepsvektor gjennom ekstern enhet

28

29

30

Applikasjonssikkerhet

UiO IN2120 2023 Del 9: Kommunikasjonssikkerhet 31

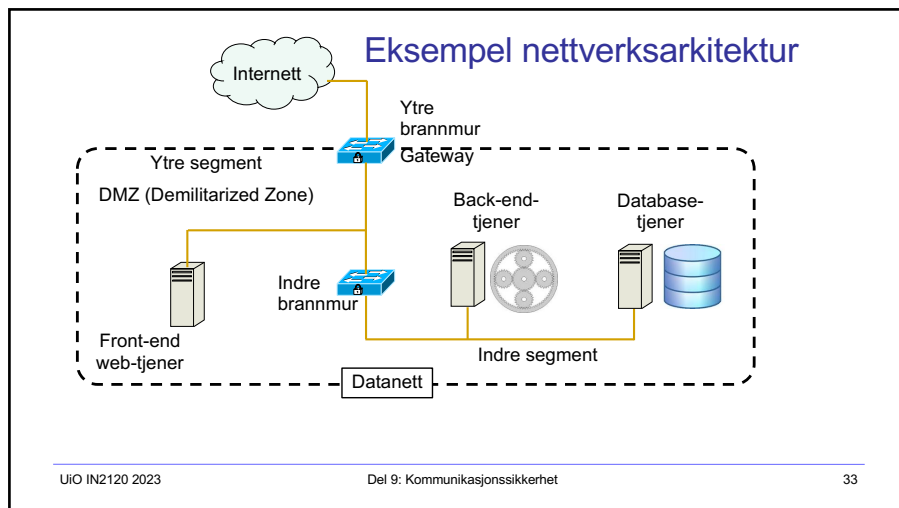
31

Applikasjonssikkerhet

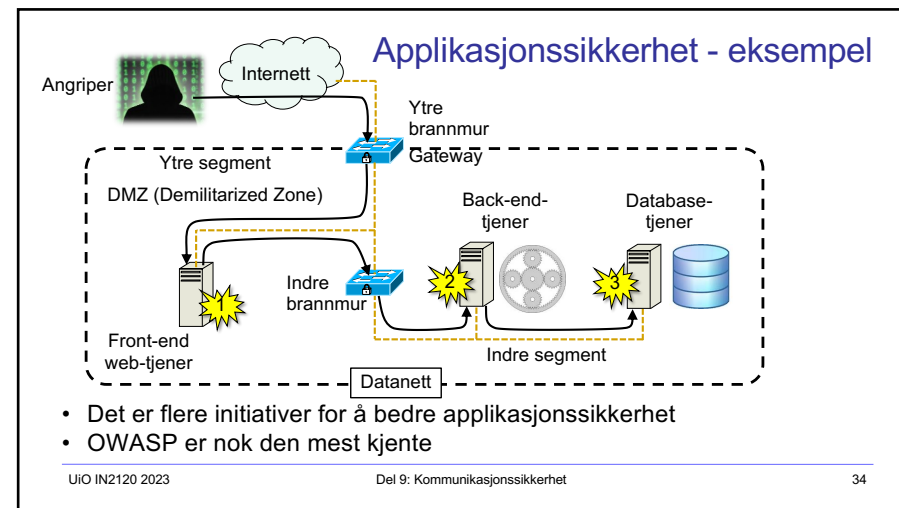
- Fokus er på sikkerhet i klient- og tjenerapplikasjoner som kommuniserer over internett
- Slike applikasjoner er mye brukt og man ser stadig nye slike tjenester
- Disse er ofte web-tjenere som
 - braker HTTP (port 80) eller (mest) HTTPS (port 443) protokollene
 - står vanligvis utenfor den indre brannmuren og er direkte eksponert mot internett
- Web-tjenere er ofte koblet til backend-tjenere (indre segment)
 - Gjennom sårbarheter i web-tjeneren kan dermed backend-tjeneren angripes
- Klienter som kommuniserer er også eksponert ved at de angripes når de kontakter sårbare tjenerapplikasjoner.

UiO IN2120 2023 Del 9: Kommunikasjonssikkerhet 32

32

33

34

- ## OWASP
- Open Web Application Security Project (OWASP)
 - Ideell organisasjon med mål om å forbedre sikkerheten til applikasjoner og tjenester på internett
 - Gjennom råd, veiledning og verktøy
 - Involverer bedrifter, utdanningsinstitusjoner og enkeltpersoner fra hele verden
 - Flere parallelle prosjekter
 - OWASP ASVS (Application Security Verification Standard)
 - Standard med mål om å definere beste praksis for sikker utvikling og testing
 - OWASP Top 10
 - Rangerer de 10 mest kritiske sikkerhetsrisikoene for nettapplikasjoner
 - Gir råd om hvordan sårbarhet og risiko kan reduseres
 - Oppdateres med noen års mellomrom
 - Siste revisjon kom ut i 2021
- UiO IN2120 2023 Del 9: Kommunikasjonssikkerhet 35

35

- ## OWASP Top 10
-
- 1. Brudd på tilgangskontroll**
 - Angripere utnytter feil i hvordan tilgangskontroll er håndhevet
 - Kan f.eks. være å lese eller endre andre brukeres data
 - 2. Kryptografiske feil**
 - Feil relatert til krypto som ofte medfører at sensitiv data eksponeres eller kompromittering av system
 - 3. Injeksjon**
 - Manipulert input-data sendes til en applikasjon som en del av en forespørsel/kommando som lurer applikasjonen til å utføre utilsiktede eller uautoriserte handlinger
 - Flere varianter, inkludert SQL-injeksjon
 - Cross-site scripting (XSS) er en del av denne kategorien
 - 4. Usikkert design**
 - Risiko relatert til feil i design
 - 5. Feilkonfigurert sikkerhet**
 - Risiko som skyldes feil i konfigurering
 - F.eks. usikker standardkonfigurering som ikke endres, feilmeldinger som avslører sensitiv informasjon
- UiO IN2120 2023 Del 9: Kommunikasjonssikkerhet 36

36

OWASP Top 10

6. Sårbare og utdaterte komponenter

- Utnyttelse av sårbar/utdatert komponent
- F.eks. gjennom bruk av (ekstern) bibliotek eller programvaremodul som kjører med samme privileger som applikasjonen hvor de brukes

7. Feil i identifisering og autentisering

- Sjekk av brukers identitet, autentisering eller styring av økt er ofte implementert feil
- F.eks. dårlige og standard passord, reset av passord, økt-identifikator i URL, ...

8. Feil i (data og programvare) integritet

- F.eks. applikasjon bruker modul fra ukjent kilde eller auto-oppdatering uten god nok sjekk av integritet

9. Utilstrekkelig logging og overvåking

- Medfører at man ikke kan detektere og håndtere brudd

10. Server side request forgery (SSRF)

- Angriper får tjener-applikasjon til å gjøre forespørsel til et domene spesifisert av angrep
- F.eks. kan det medføre at angriper kan lese/oppdatere interne ressurser.

37

Oppsummering

Etter denne forelesningen kjenner du til

- De ulike nettverkslagslagene
- Sikkerhetsprotokoller
- TLS (Transport Layer Security)
 - Hand-shake og Record protokollene
 - TLS-stripping og HSTS
- QUIC
- IPSec (IP Layer Security)
- VPN og TOR
- Applikasjonssikkerhet og OWASP TOP 10

38

Slutt på presentasjonen

39